

Finansiering

Beskrivelse af finansiering i
Magistratens Budget 2027-2030

Indhold

Finansiering Magistratens budget 2027-2030	3
Ressourcer	3
Renter	4
Skat	5
Indkomstskat	5
Ejendomsskat	6
Selskabsskat	8
Overblik over skatter i budget 2027-2030	9
Generelle tilskud og udligning	10
Tilskuds- og udligningssystemet	10
Budgetteringsmetode i Aarhus Kommune	12
Overblik over generelle tilskud i budget 2027-2030	14
Finansforskydninger	15
Forskydninger i likvide aktiver	16
Lån	16
Forskydninger i langfristede tilgodehavender og øvrige finansforskydninger	17

Finansiering

Magistratens budget

2027-2030

Dette notat indeholder forudsætninger og beskrivelser af de indtægter, der indtægtsføres på henholdsvis hovedkonto 7 (renter, skatter og generelle tilskud) og hovedkonto 8 (lån og finansforskydninger).

Ressourcer

Sektorens budget for 2026-2030:

1.000 kr. i løbende priser	B 2026	B 2027	BO 2028	BO 2029	BO 2030
Renter	-110.031	-73.457	-45.469	-48.469	-55.105
Skat	-23.602.090	-24.343.313	-26.261.590	-27.447.908	-28.933.804
Generelle tilskud og udligning	-4.148.696	-3.108.870	-2.222.003	-1.879.349	-1.737.065
Finansforskydninger	903.479	534.461	928.592	164.833	409.115

Renter

Ved budgettering af renter af likvide aktiver er der dels taget højde for, at der er meget store udsving i likviditeten over året, samt inden for den enkelte måned, dels at en andel af kassebeholdningen er anbragt i kapitalforvaltning. Denne andel er tilpasset udviklingen i de likvide aktiver og forventes at give et merrenteafkast i forhold til de generelle renteforudsætninger.

Der pågår løbende en samlet vurdering og optimering af de rentemæssige forhold i relation til, hvordan målet om at optimere de samlede nettorenteindtægter bedst opnås. Den umiddelbare sammenhæng til de likvide aktiver gør, at denne vurdering er afstemt med udviklingen heri. De likvide aktiver søges holdt på et niveau, der tilgodeser muligheden for at dække sæsonsvingning i kommunens udgifter, samt i et rimeligt omfang uforudsete hændelser. Der anvendes forskellige redskaber i løbet af året for at minimere renteudgifterne.

Forsyningsvirksomhedernes udlæg fratrasket øremærkede placeringer (hvor forrentningen sker med den faktiske rente) forrentes med en kort markedsrente (indskudsbevisrenten) med et tillæg på 0,75% for gæld. Det samme gør sig gældende for forsyningsvirksomhedernes kortfristede mellemværende med kommunekassen.

I budgetperioden 2027 til 2030 ventes der at være nettorenteindtægter på gennemsnitligt ca. 56 mio. kr. årligt. I 2026 er forventningen en nettorenteindtægt på 110 mio. kr. Rentetallene er anført ekskl. renter til lån vedrørende ældreboliger.

I budgetperioden 2027-2030 er nettorenterne beregnet ud fra en forudsætning om en rente af overskudslikvide aktiver på 2,0% p.a. plus 2,5% p.a. (4,50% p.a. i alt), som var de en del af kapitalforvaltningsaftalerne, og en rente på 3,50% p.a. for optagelse af nye langfristede lån.

Udviklingen i nettorenterne på de skattefinansierede områder skal ses i sammenhæng med forbruget af likvide aktiver - herunder forholdsvis store kasseændringer, samt fuld udnyttelse af den kommunale låneramme.

Efter flere år med diverse kriser, og nu med krig i både Ukraine og Mellemøsten, er der mange geopolitiske faktorer, der spiller ind på de finansielle markeder. Renterne ser dog ud til at have stabiliseret sig, hvilket ses som et tegn på mere ro på markederne og i verdensøkonomien. Der er dog stadig stor usikkerhed på markederne, og dette skaber naturligvis også en vis usikkerhed på det fremtidige afkast fra kapitalforvaltningen.

Skat

De samlede skatteindtægter i budgettet for 2027 forventes at udgøre 24,3 mia. kr., og forventes at stige til 28,9 mia. kr. i 2030. I det følgende uddybes forudsætningerne for de tre største skattekilder: Indkomstskat, ejendomsskat og selskabsskat.

Indkomstskat

Væksten i udskrivningsgrundlaget i Aarhus er i 2024 opgjort til 6,7 %, hvilket er 0,5 procentpoint højere end væksten på landsplan, men 0,1 procentpoint lavere end forudsat i budgettet for 2026.

Indkomståret 2025 er under optælling i Skats system. Ofte anvendes skøn for væksttillæg herfra, men på grund af tvivl om udviklingen i udskrivningsgrundlaget på landsplan, anvendes i Magistratens budgetforslag skøn fra KL's skatte- og tilskudsmodel i alle årene 2025-2030. For årene 2026-2030 svarer det til metoden for tidligere års budgetlægning.

Ved en kørsel af KL's skatte- og tilskudsmodel med Aarhus' egen aldersfordeling vises følgende væksttillæg for 2025-2030:

1.000 kr. i løbende priser	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Væksttillæg (%-point)	0,5	1,1	1,4	1,6	1,0	0,9

I 2025-2027 er der budgetteret med et væksttillæg, der er 0,2-0,4 procentpoint lavere end forudsat i budget 2026. I 2028 er væksttillægget 0,3 procentpoint højere, mens det i 2029 svarer til skønnet i budget 2026.

Som regel følger væksttillægget i udskrivningsgrundlaget mervæksten i befolkningen i Aarhus i forhold til landsplan. I budgetperioden forventes ligesom tidligere år mervækst i befolkningen i forhold til landsplan, men forventningerne til mervæksten er dog reduceret i den nyeste befolkningsprognose, som ligger til grund for budget 2027. Dette vurderes at være en væsentlig årsag til reduktionen i væksttillæggene.

Der budgetteres i alle år med en udskrivningsprocent på 24,52 %.

Statsgaranti vs. selvbudgettering

Staten har siden budget 1996 givet kommunerne mulighed for at modtage en garanti for væksten i udskrivningsgrundlaget. Den enkelte kommune skal beslutte, om man vil tage imod garantien, eller om man vil anvende sit eget skøn for vækst i udskrivningsgrundlaget (selvbudgettering). Statsgarantien indebærer, at en eventuel merstigning i de selvangivne indkomster i forhold til det budgetterede tilfalder staten og ikke den pågældende kommune. Omvendt er risikoen ved at vælge selvbudgettering, at en eventuel lavere vækst end garanteret af staten skal finansieres af den kommune, der har valgt selvbudgettering. Valget mellem statsgaranti og selvbudgettering omfatter både væksten i udskrivningsgrundlaget og fastlæggelsen af udligningsbeløb og de generelle tilskud.

Fra 2026 er selvbudgetteringsordningen ændret. Formålet med ændringen er at sikre større budgetsikkerhed for de kommuner, der budgetterer med statsgaranti. Disse kommuner blev i 2024 og 2025 ramt af store reduktioner i bloktilskuddet som følge af høje gevinster for de selvbudgetterende kommuner. Efter ændringen har vækstkommuner fortsat mulighed for fleksibiliteten i selvbudgetteringsordningen, men valget er mindre følsomt overfor potentielle økonomiske udsving i landet, idet efterreguleringen kun sker på baggrund af udviklingen lokalt. For at sikre yderligere stabilitet er der

fastlagt en øvre grænse for den samlede kommunale selvbudgetteringsgevinst på 1,5 mia. kr.

Historiske valg

Både i budget 2024, 2025 og 2026 valgte byrådet selvbudgettering som grundlaget for budgetteringen af skatter og generelle tilskud.

Gevinsten ved selvbudgettering i 2024 er nu endelig opgjort til 89,3 mio. kr.

I foråret 2025 blev der prioriteret 100 mio. kr. fra selvbudgetteringsgevinsten vedr. 2024, og det blev samtidig besluttet, at en afvigelse på +/- 10 mio. kr. i forhold til den endelige opgørelse af gevinsten skulle håndteres ved korrektion af anlægsbufferen, der udmøntes i budget 2027, mens afvigelse herudover tages af/går i råderummet.

Det betyder, at der i budget 2027 trækkes 10 mio. kr. fra anlægsbufferen, mens de sidste 0,7 mio. fragår råderummet i 2027.

For 2025 og 2026 er de foreløbige opgørelser af gevinsterne ved selvbudgettering på hhv. 138,3 og 81,2 mio. kr. De endelige gevinster vil være opgjort forud for henholdsvis budget 2028 og budget 2029, og beløbene er foreløbigt afsat på reserver til senere udmøntning.

Valg i budget 2027

Gevinsten ved selvbudgettering i 2027 skønnes ud fra KL's skatte- og tilskudsmodel på nuværende tidspunkt at udgøre 121 mio. kr. Magistratens budgetforslag er lagt med udgangspunkt i statsgaranti, og politisk tages der stilling til valget mellem selvbudgettering og statsgaranti i forbindelse med Magistratens behandling af tekniske ændringer, hvor der forventes at foreligge opdaterede beregninger baseret på regeringens Økonomiske Redegørelse fra august måned.

Overblik over forudsætningerne for indkomstskatten

Af tabellen nedenfor fremgår for perioden 2025 til 2030, hvad der er budgetteret med i forhold til henholdsvis udskrivningsgrundlag, vækstprocenter, skatteprocenter og dertilhørende forskudsbeløb af indkomstskatteprovenu:

Mio. kr., løbende priser	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Udskrivningsgrundlag*	79.235	82.803	85.147	92.223	96.486	100.820
Budgetteret vækst i udskrivningsgrundlaget* ift. foregående år (%)	4,3	4,5	5,9	5,2	4,6	4,5
Vedtaget/forudsat skatteprocent (%)	24,52	24,52	24,52	24,52	24,52	24,52
Skatteprovenu	19.428	20.303	20.878	22.613	23.658	24.721

* I alle årene anvendes efterreguleringsgrundlaget, som er korrigeret for lovændringer vedtaget efter fastsættelsen af statsgarantien. Dette gælder også i 2027, hvor provenuet er udregnet på baggrund af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Ejendomsskat

Ejendomsskatteområdet har i flere år været præget af ekstraordinær usikkerhed som følge af ændret ejendomsskatte Lovgivning og udarbejdelsen af nye ejendomsvurderinger. For at skabe mere ro om indtægterne fra ejendomsskatterne blev KL og regeringen i økonomiaftalen for 2026 enige om en række garantiordninger. Som følge heraf er usikkerhederne omkring efterregulering af både grundskyld og dækningsafgift reduceret væsentlig, så der i de fleste år udelukkende kan blive tale om en positiv efterregulering.

Dette uddybes i de nedenstående afsnit om henholdsvis grundskyld og dækningsafgift.

Fra 2024 er opkrævningen af grundskyld og dækningsafgift overgået til staten. Kommunernes budgetterede indtægter fra grundskyld og dækningsafgift vil afregnes fra staten til kommunerne i form af en foreløbig a conto afregning i skatteåret. Ved maj-afregningen i året to år efter budgetåret opgøres indtægterne endeligt. Forskellen mellem de foreløbigt afregnede og endelige indtægter efterreguleres i de første tre måneder i året tre år efter budgetåret i de tilfælde, der er efterregulering for det pågældende budgetår.

Grundskyldspromiller og dækningsafgiftssats for erhvervsejendomme må i perioden 2021-2028 ikke hæves udover loftet, der er fastsat af staten.

Grundskyld

Fra 2024 blev beskatningen på almindelige ejendomme omlagt fra afgiftspligtige grundværdier til beskatning direkte på grundværdien for ejendomsejeren. I 2024 blev grundskyldspromillen i Aarhus Kommune fastsat ved lov til 6 ‰. Promillen blev fastsat ud fra, at provenuet i 2024 ville svare til, hvad provenuet i 2024 ville udgøre med en stigningsbegrænsning på 2,8 % fra 2023 til 2024.

Siden promillen blev fastlagt, har opdaterede prognoser for grundværdierne dog medført, at provenuet er blevet lavere end forventet med den lovfastede promille. Regeringen vedtog derfor et tilskud i 2026 og 2027, som kompenserer for en del af mindreprovenuet. I budget 2026 modtog Aarhus et kompensationsbeløb, men i budget 2027 modtager Aarhus ingen kompensation, fordi grundværdierne er steget.

Fra 2025 følger udviklingen i beskatningsgrundlaget for grundskyld udviklingen i grundværdierne uden stigningsbegrænsninger.

For 2024 og 2025 gælder, at provenuet bliver endeligt efterreguleret, når de endelige grundværdier er udsendt. Ved denne efterregulering er kommunerne garanteret minimum det provenu, som det seneste statslige skøn forud for det pågældende års budgetlægning. Hvis det endelige grundlag overstiger det garanterede provenu, vil der komme en positiv efterregulering.

Den endelige efterregulering for 2024 til afregning i 2027 er for Aarhus en merindtægt på 75,5 mio. kr., mens efterreguleringen for 2025 til afregning i 2028 endnu er ukendt. Efterreguleringen for 2025 kan dog kun blive positiv, da Aarhus har budgetteret med det statslige skøn.

For 2026-2028 gælder, at det udmeldte skøn forud for det pågældende års budget, er endelige, og der foretages ingen efterregulering.

Dvs. at beløbet for 2026 (udmeldt sidste år) og beløbet for 2027 (udmeldt i år) er endelige, mens beløbet for 2028 først fastlåses, når det meldes ud forud for næste års budgetlægning.

Beløbene for 2029 og 2030 er begge foreløbige skøn, som ikke er omfattet af nogen garantier.

Skatteministeriets opdaterede skøn for grundskyld medfører øgede provenuer fra 2027 og frem. På landsplan er indtægterne ca. 7 mia. kr. højere end skønnet sidste år, mens skønnene for Aarhus er ca. 1 mia. kr. højere i alt i 2027-2029. Hertil kommer efterreguleringsbeløbet fra 2024.

Dækningsafgift

Dækningsafgift for erhvervsejendomme

For erhvervsejendomme er beskatningsgrundlaget ændret fra forskelsværdier til grundværdier fra 2022 som en del af den nye

ejendomsskattelovgivning. De nye vurderinger er gældende fra 2022, men forventes først færdige i løbet af 2026.

For 2022-2023 er der udbetalt en foreløbig efterregulering på knap 90 mio. kr. via 12-delsafregningen for 2026. Beløbet kan blive reguleret på et senere tidspunkt, så det endelige beløb er dermed usikkert. Der har ikke været ikke budgetteret med en indtægt fra efterregulering af dækningsafgift i 2022-2023, så de 90 mio. kr. vil fremgå som en merindtægt i forventet regnskab for 2026.

For 2024-2026 gælder garantiordning svarende til grundskyld, hvor kommunerne garanteres et provenu, der som minimum svarer til det seneste statslige skøn for grundlagene forud for budgetlægningen. Der kan være positiv efterregulering, hvis endeligt grundlag overstiger statens skøn.

Den endelige efterregulering for 2024 til afregning i 2027 er for Aarhus 0 kr., mens efterreguleringen for 2025 til afregning i 2028 endnu er ukendt. Efterreguleringen for 2025 kan dog kun blive positiv, da Aarhus har budgetteret med det statslige skøn.

For årene 2025-2027 har der været en kompensationsordning, der har kompenseret kommunerne for lavere indtægter som følge af gradvis indfasning af stigninger i dækningsafgiften. Aarhus har modtaget kompensationsbeløb i 2025-2026, men modtager 0 kr. i 2027.

For 2027-2028 gælder garantiordning svarende til grundskyld, hvor udmeldte beløb for dækningsafgift forud for budgetlægningen automatisk bliver udbetalt og efterreguleres ikke. Beløbet for 2027 (udmeldt i år) er derfor endeligt, mens beløbet for 2028 først fastlåses, når det meldes ud forud for næste års budgetlægning.

Beløbene for 2029 og 2030 er begge foreløbige skøn, som ikke er omfattet af nogen garantier.

Beløbet for 2027 er dog kun endeligt i den forstand, at skattegrundlaget er fastlåst, men ved ændring af dækningsafgiftspromillen foretages en genberegning.

Jf. aftale om dækningsafgiften i maj 2026 ændres promillerne for Aarhus til 5,0 promille i 2027, 5,5 promille i 2028, 5,8 promille i 2029 og 6,2 promille fra 2030, hvor den låses. Budget 2027 er således beregnet ud fra de nye promiller.

På landsplan er der et fald i skønnene på knap 0,6 mia. kr. i forhold til budget 2026, mens det skønnede provenu for Aarhus stiger med 364 mio. kr. i alt i 2027-2029 primært som følge af den ændrede dækningsafgiftsprofil.

Da skatten hæves, må Aarhus kalkulere med betaling af sanktion, hvis ikke andre kommuner sætter skatterne tilsvarende ned. Sanktionen (individuel + kollektiv) er beregnet til 148,8 mio. kr., som optages på en reserve.

Dækningsafgift for offentlige ejendomme

For offentlige ejendomme fremgår det af den vedtagne lovgivning, at der i 2024-2028 skal opkræves dækningsafgift svarende til det beløb, der blev opkrævet i 2023. Niveauet fra budget 2026 er derfor videreført i budget 2027-2030.

Selskabsskat

I 2027 afregnes selskabsskatten for 2024. Provenuet til afregning er 910 mio. kr., hvor det afregnede provenu for 2023 i budget 2026 var 991 mio. kr. Der er således et fald på 8 %.

Provenuet til afregning i 2027 svarer til 5,8 % af selskabsskatten på landsplan, hvilket er tæt på det gennemsnitlige niveau for Aarhus set over en årrække.

I overslagsårene budgetteres normalt med en andel svarende til gennemsnittet for de seneste 5 år. I 2025 var der en ekstraordinær stor afregning som følge af energihandelsvirksomhedernes gode resultater i 2022. I budget 2026 blev 2025 derfor undtaget i beregningen af den gennemsnitlige andel, og samme metode fastholdes i dette års budget. Dette resulterer i, at Aarhus-andelen i overslagsårene bliver 6,1 %, hvilket svarer til niveauet i sidste års budget.

Denne andel er ganget på KL's skøn for landsplan for årene 2028-2030, hvilket giver et budgetteret provenu på 1.019 mio. kr. i 2028, 1.045 mio. kr. i 2029 og 1.094 mio. kr. i 2030.

På grund af en tendens til stigende kommunale indtægter fra selskabsskatten på landsplan samt en skæv fordeling mellem kommunerne, fremgik det af økonomiaftalen for 2026, at der skulle findes en løsning på den skæve fordeling med virkning fra 2027. Arbejdet er dog ikke færdiggjort som følge af folketingsvalget. Samtidig har der kun været en begrænset stigning i de kommunale selskabsskatteindtægter fra 2026 til 2027. I økonomiaftalen for 2027 fremgår det derfor, at man fortsætter arbejdet med at se på mulige løsningsmodeller. Der er således en usikkerhed omkring den fremadrettede ordning og de kommunale indtægter på området.

Overblik over skatter i budget 2027-2030

På baggrund af ovenstående forudsætninger ser indtægterne fra skatter i budget 2027-2030 således ud:

Mio. kr., løbende priser	B 2026	B 2027	BO 2028	BO 2029	BO 2030
Indkomstskat	-20.464	-20.878	-22.613	-23.658	-24.721
Efterregulering af indkomstskat	0	113	116	160	0
Selskabsskat	-991	-910	-1.019	-1.045	-1.094
Forskerskat	-50	-55	-55	-55	-55
Dødsboskat	-33	-56	-30	-30	-30
Grundskyld	-1.801	-2.237	-2.299	-2.442	-2.608
Dækningsafgift - offentlige grundværdier	-136	-136	-136	-136	-136
Dækningsafgift - erhvervsejendomme	-216	-184	-226	-243	-290
I alt	-23.602	-24.343	-26.262	-27.448	-28.934
Ændring i forhold til Budget 2026	0	486	-102	-247	-

Generelle tilskud og udligning

Indtægterne fra generelle tilskud og udligning i budget 2027-2030 er som nævnt budgetteret med udgangspunkt i valg af statsgaranti for indkomstskat, tilskud og udligning samt på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets tilskudsudmelding for 2027 og KL's skatte- og tilskudsmodel.

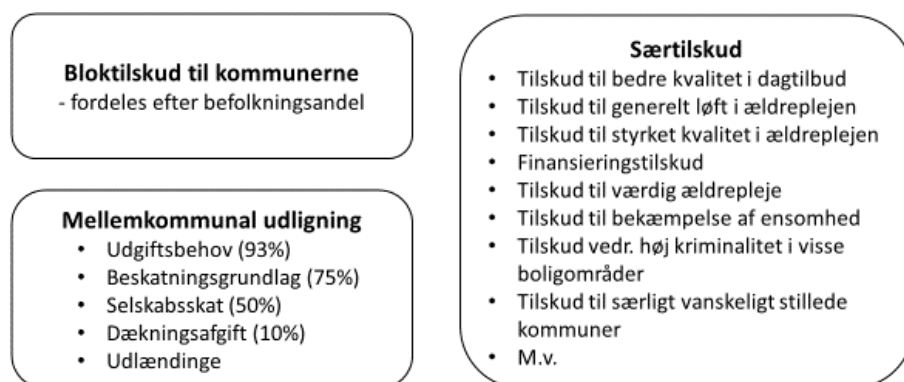
Med disse forudsætninger er der budgetteret med samlede indtægter fra generelle tilskud og udligning i budgettet for 2027-2030 på 3.108 mio. kr. i 2027, 2.222 mio. kr. i 2028, 1.879 mio. kr. i 2029 og 1.737 mio. kr. i 2030.

Tilskuds- og udligningssystemet

Udligningssystemet blev senest ændret med virkning fra 2021.

Nedenstående figur skitserer systemet og de forskellige ordninger, og derefter beskrives de væsentligste ordninger, der har størst betydning for Aarhus Kommunes økonomi.

Figur: Det samlede kommunale tilskuds- og udligningssystem

Udligning af udgiftsbehov

En kommunes udgiftsbehov består af et aldersbestemt og et socioøkonomisk udgiftsbehov, der vægter med henholdsvis 67 % og 33 % i det samlede udgiftsbehov. Det aldersbestemte udgiftsbehov beregnes ud fra antallet af 0-6-årige, skolebørn, erhvervsaktive, ældre og så videre, mens det socioøkonomiske udgiftsbehov dannes ud fra en række parametre, der udtrykker kommunens grad af social tyngde.

Hvis det samlede udgiftsbehov i kommunen er højere end kommunens befolkningsmæssige andel af det landsgennemsnitlige udgiftsbehov, får kommunen 93 % af udgiftsbehovet - og tilsvarende afleverer kommunen 93 % af udgiftsbehovet, hvis det er lavere end den befolkningsmæssige andel.

Aarhus Kommune har et aldersbestemt udgiftsbehov, der er væsentligt under landsgennemsnittet. Det afspejler en ung befolkning og fx mange studerende, der kun i mindre omfang modtager ydelser fra kommunen. Også det socioøkonomiske udgiftsbehov er lavere end landsgennemsnittet. Det betyder, at befolkningen i Aarhus som udgangspunkt har en socioøkonomisk sammensætning, der er bedre end landsgennemsnittet.

Det samlede udgiftsbehov er dermed lavt i Aarhus, som derfor er bidragsyder til denne udligningsordning - med et stigende beløb i budgetperioden.

Udligning af beskatningsgrundlag

Her udlignes 75 % af en kommunes beregnede skatteindtægter. Hvis skatteindtægterne i kommunen er højere end kommunens befolkningsmæssige andel af skatteindtægterne på landsplan, skal kommunen aflevere 75 % af skatteindtægterne - og tilsvarende, hvis skatteindtægterne er lavere end den befolkningsmæssige andel. Kommuner med lave eller meget høje skatteindtægter har en højere udligningsgrad.

Aarhus Kommunes gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger og dermed skatteindtægter er i både 2027 og overslagsårene beregnet til at være lavere end det landsgennemsnitlige beskatningsniveau og herved modtager Aarhus bidrag fra denne udligningsordning.

Bloktilskud

Statens bloktilskudspulje, der indeholder tidligere års bloktilskud samt kompensation for lov- og cirkulæreprogram, budgetgaranti m.v. og reguleringer for bl.a. kommunernes refusionsindtægter fra særligt dyre enkeltsager fordeles direkte ud til kommunerne efter befolkningsandel. Inden bloktilskuddet fordeles til kommunerne trækkes der dog finansiering til særtilskudspuljerne 'Tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår' (0,6 mia. kr.) og 'Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner' (0,5 mia. kr.) ud.

En andel af statstilskuddet er betinget af, at kommunerne samlet set har overholdt de aftalte udgiftsrammer. 3 mia. kr. af statstilskuddet er således afhængigt af, at kommunernes samlede ramme for serviceudgifter (servicerammen) er overholdt. Desuden er 1 mia. kr. betinget af aftaleoverholdelse af en ramme for anlægsudgifterne.

Bloktilskuddet fordeles til kommunerne efter befolkningsandel. Aarhus Kommunes befolkningsandel forventes i 2027 at udgøre 6,3 %.

Jf. nedenfor foretages der i Aarhus Kommune ofte en række korrektioner til bloktilskuddet som følge af den valgte budgetteringsmetode på bl.a. overførselsområdet.

Udligning af selskabsskat og dækningsafgift

Kommunerne modtager et provenu fra selskabers skattebetalinger. Mellem kommunerne udlignes der dog 50 % af forskellen mellem en kommunes provenu fra selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet. Hvis en kommune har et lavere provenu fra selskabsskat pr. indbygger end landsgennemsnittet, vil kommunen modtage et udligningstilskud fra ordningen svarende til 50 % af forskellen - og omvendt.

Aarhus Kommune er i både 2027 og i overslagsårene modtager af tilskud fra udligningsordningen af selskabsskat, fordi selskabsskatteindtægterne pr. borger forventes at være lidt under landsplan.

Der er en tilsvarende udligning af kommunernes indtægter fra dækningsafgift på offentlige ejendomme. Udligningen er i denne ordning på 10%.

Aarhus Kommunes indtægter fra dækningsafgift på offentlige ejendomme pr. indbygger er i 2027 højere end landsgennemsnittet. Derfor bidrager Aarhus til denne ordning, og det samme gør sig gældende for overslagsårene.

Udlændingeudligning

Der er en særlig udligningsordning vedrørende generelle merudgifter til udlændinge fra ikke-vestlige lande såsom udgifter til integration og sprogundervisning, folkeskole samt sociale og sundhedsmæssige udgifter. Kommuner med få flygtninge og indvandrere i deres befolkning yder et

samlet bidrag til ordningen, mens kommuner med mange flygtninge og indvandrere får et samlet tilskud fra ordningen. Da Aarhus Kommune har relativt mange flygtninge og indvandrere bosiddende i kommunen, er Aarhus bidragsmodtager af denne udligningsordning.

Budgetteringsmetode i Aarhus Kommune

Indtægterne fra generelle tilskud og udligning er budgetteret med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel, der i 2027 er baseret på Økonomi- og Indenrigsministeriets tilskudsudmelding for 2027, samt valg af statsgaranti. I overslagsårene indgår KL's skøn for udviklingen i priser, løn, skatter, overførselsudgifter m.v.

Som input til modellen anvendes Aarhus Kommunes egne forventninger til de kommunale skatteindtægter samt befolkningsprognose, som dermed indgår i beregningen af de konkrete tilskuds- og udligningsbeløb.

Jf. nedenfor er der foretaget nogle korrektioner til forudsætningerne i KL's skatte- og tilskudsmodel, men hvis det ikke er nævnt nedenfor, følges KL's forudsætninger. Det gælder fx forudsætningerne på anlægsområdet og for modregningen vedrørende særligt dyre enkeltsager.

Korrektioner til skatte- og tilskudsmodellens forudsætninger

Til KL's skatte- og tilskudsmodel er der foretaget nogle korrektioner, som bevirker, at der i forhold til modellen budgetteres med færre indtægter fra bloktilskuddet end det, der fremgår af skatte- og tilskudsmodellen.

Befolkningsprognose og ukrainere

I befolkningsprognosen i Aarhus er det forudsat, at 20 % af de ukrainske flygtninge rejser ud af Aarhus i 2027, 20 % i 2028 og 20 % i 2029, mens de resterende 40 % bliver boende. Danmarks Statistiks befolkningsprognose, som skatte- og tilskudsmodellen bygger på, forudsætter, at alle ukrainere i Danmark er udrejst af Danmark senest ved Særlovens ophør den 17. marts 2027.

For at opnå overensstemmelse mellem forudsætningerne i Aarhus og på landsplan er befolkningsprognosen for landsplan derfor justeret, så forudsætningerne om ukrainerne er ens. Befolkningsprognosen er som følge heraf øget med ca. 41.000 borgere i 2028, ca. 30.500 borgere i 2029 og ca. 20.500 borgere i 2030.

Flere borgere medfører stigende udgifter. Derfor er skatte- og tilskudsmodellens bloktilskudspulje samtidig justeret i årene 2028-2030, så der også er finansiering til de ekstra borgere. Bloktilskudspuljen hæves med et beløb pr. ekstra borger svarende til gennemsnitsbeløbet pr. borger i den forudsatte bloktilskudspulje i KL's skatte- og tilskudsmodel. Det giver i alt en øget bloktilskudspulje på landsplan på 334 mio. kr. i 2028, 251 mio. kr. i 2029 og 167 mio. kr. i 2030.

Korrektion af overførsler - inkl. investeringsmodeller

På baggrund af magistratsafdelingernes udgiftsbudgetter laves en korrektion for udviklingen i overførselsudgifterne fra R2025 til BO2030.

Korrektionen er for det første et udtryk for, at magistratsafdelingerne har skønnet udviklingen i overførslerne fra 2025 til 2030 anderledes end det skøn, KL har indarbejdet i skatte- og tilskudsmodellen. Korrektionen afspejler, at der budgetteres med en lavere vækst i udgifterne til overførsler i Aarhus, end hvad der følger af KL's forventninger.

For det andet er der indarbejdet en korrektion som følge af investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet, som er blevet vedtaget i B2026 - i alt ca. 16 mio. kr. årligt.

For det tredje er der på baggrund af de seneste års resultater på overførselsområdet indarbejdet et tab på overførslerne på 10 mio. kr. om året. Overførselsanalysen, som er vedlagt i MB2027 anbefaler at budgettere med et årligt tab på 20 mio. kr., men som følge af både regnskabsresultatet i 2025 og det forventede regnskab i 2026, der viser en positiv udvikling, er tabet budgetteret lidt lavere.

Den samlede korrektion er -96 mio. kr. i 2028, -97 mio. kr. i 2029 og -4 mio. kr. i 2030 (løbende priser).

Korrektionen er beregnet i løbende priser, og der er i overslagsårene anvendt en forventet satsreguleringsprocent på 2,6 %.

Indtægtstab - udligning, reformer og bloktilskud

Der budgetteres med et indtægtstab på 40 mio. kr. om året – 40 mio. kr. i 2027, 80 mio. kr. i 2028 og 120 mio. kr. i 2029 – for at beskytte økonomien for virkninger af kommende reguleringer i bloktilskuddet som følge af reformer, tab på kommende afskaffelse af den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet, udligningsreform samt ændringer i fx den socioøkonomiske udvikling og skattesanktioner.

Forhøjet bloktilskud som følge af demografiregulering

Det er i lighed med tidligere år lagt til grund for budgetforslaget, at kommunerne også fremover kompenseres via økonomaftalerne som følge af den demografiske udvikling i kommunerne med flere ældre borgere. Herved opnås sammenhæng mellem budgettet udgiftsside, hvor budgetmodellerne regulerer for demografi, og budgettets indtægtsside.

Med udgangspunkt i en beregning af det demografiske træk i kommunerne fra Finansministeriet i februar 2026 er der derfor i budgettets overslagsår indlagt en forudsætning om en kompensation på 1,25 mia. kr. på landsplan i 2028 og 1,5 mia. kr. på landsplan i 2029 og 2030. Dette svarer i Aarhus til 80 mio. kr. i 2028, 177 mio. kr. i 2029 og 275 mio. kr. i 2030.

Administrative besparelser på landsplan

I Økonomaftalen for 2027 er der indarbejdet yderligere administrative besparelser i kommunerne på 233 mio. kr. I regeringsgrundlaget er det forudsat, at kommunerne frem til 2030 skal spare 2,1 mia. kr. på administration. Stigningen i de administrative besparelser efter 2027 er ikke indarbejdet i skatte- og tilskudsmodellen. De administrative besparelser i Aarhus er på udgiftssiden indlagt med en stigende profil, så derfor skal besparelserne også indarbejdes på denne måde på indtægtssiden. Profilen på de administrative besparelser fra staten er ikke kendt, men det er med korrektionen forudsat, at profilen sker gradvist, svarende til årligt 233 mio. kr. på landsplan. Dette svarer til en samlet besparelse på administration i 2028 på 103 mio. kr., 118 mio. kr. i 2029 og 132 mio. kr. i 2030.

Overblik over generelle tilskud i budget 2027-2030

Indtægterne fra generelle tilskud og udligning ser på den baggrund således ud i budgettet for 2027-2030:

Mio. kr., løbende priser	B 2026	B 2027	BO 2028	BO 2029	BO 2030
Udligning og generelle tilskud:					
Udligning af beskatningsgrundlag	-525	-875	-247	-175	-153
Finansieringsandel - tillæg vedr. beskatningsgrundlag	-65	-61	-59	-59	-59
Udligning af udgiftsbehov	1.878	1.839	1.897	2.036	2.184
Finansieringsandel - tillæg vedr. udgiftsbehov	17	16	17	17	18
Korrektion for overudligning	19	20	21	22	23
Særlig kompensation	82	82	82	82	82
Bloktilskud	-5.184	-2.940	-3.069	-3.292	-3.423
- heraf betinget vedr. service	-188	-190	-191	-193	-194
- heraf betinget vedr. anlæg	-63	-63	-64	-64	-65
- heraf egne korrektioner	-9	0	31	50	226
Efterreguleringer - tidligere år	-37	-621	-323	-110	0
Udligning af selskabsskat	12	-37	-22	-27	-33
Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme	9	8	8	8	8
Udlændingeudligning	-27	-23	-22	-20	-19
Særtilskud m.v.:					
Bedre kvalitet i dagtilbud	-43	-45	-46	-47	-48
Generelt løft i ældreplejen	-41	-42	-43	-44	-45
Styrket kvalitet i ældreplejen	-54	-56	-57	-59	-60
Finansieringstilskud	-123	-124	-111	-95	-95
Tilskud til værdig ældrepleje	-57	-58	-60	-62	-63
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-5	-6	-6	-6	-6
Tilskud vedr. høj kriminalitet i visse boligområder	-18	-18	-19	-19	-20
Kompensation for tab på dækningsafgift	-7	-5	-2	0	0
Kompensation vedr. grundskyld	-40	0	0	0	0
Overgangsordning vedr. sundhedsreform	0	224	224	94	94
Kommunale bidrag til regionerne	49	50	52	54	56
Refusion af købsmoms	10	10	10	10	10
I alt	-4.149	-3.108	-2.222	-1.879	-1.737
Ændring i forhold til Budget 2026	0	676	1.537	1.944	-

Finansforskydninger

Med finansforskydninger (balanceforskydninger) menes årets forskydninger i beholdningerne af aktiver og passiver, herunder forbrug af likvide aktiver og optagelse af lån.

Der er en snæver sammenhæng mellem hovedkonto 8 balanceforskydninger og hovedkonto 9 finansiell status. Der er derudover tæt sammenhæng mellem forbruget af likvide aktiver, optagelsen af lån samt udviklingen i renteudgifterne på hovedkonto 7.

Kommunernes balanceforskydninger er reguleret af en lang række love, cirkulærer og bekendtgørelser. Af de væsentligste love m.v., som har betydning for likvide aktiver og lån, kan nævnes:

- Lov om kommunernes styrelse, § 44 vedrørende placeringen af kommunernes likvide aktiver.
- Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.
- Lov om midlertidig binding af kommunernes overskudslikviditet.
- Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.
- Den årlige aftale mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi.

Den overordnede målsætning for kommunes aktiver og passiver under ét er, at de skal sammensættes på den mest hensigtsmæssige måde set i forhold til kommunens generelle økonomiske situation og budgetter, jf. Aarhus Kommunes Økonomiske politik og Finansielle strategi.

For kommunens aktiver er den overordnede målsætning, at aktiverne placeres på en sådan måde, at der opnås den størst mulige forventede forrentning under hensyntagen til risici samtidig med, at der herunder opnås den størst mulige sikkerhed mod tab. Ligeledes skal aktiverne placeres under hensyntagen til retningslinjerne for ansvarlige investeringer.

For kommunens passiver er den overordnede målsætning at minimere finansieringsomkostningerne ved lånoptagelse under hensyntagen til risici, ønsket om budget- og projektsikkerhed og kommunens økonomiske situation generelt. Lånoptagelse medvirker til at sikre tilstrækkelig likviditet.

Aarhus Kommune har som overordnet målsætning for likviditeten, at der til enhver tid skal være en samlet likviditet opgjort efter kassekreditreglen på minimum 5.000 kr. pr. indbygger, jf. den økonomiske politik.

Målsætningen skal sikre fleksibilitet og handlemuligheder i kommunens samlede økonomi, samt sikre en robusthed i likviditeten overfor uforudsete begivenheder. Der er forskellige niveauer, der kræver forskellige tiltag. Et gennemsnitligt niveau på under 2.500 kr. pr. indbygger vil kræve væsentlige økonomiske tiltag med henblik på at styrke og sikre en tilstrækkelig likviditet, jf. den finansielle strategi.

Udviklingen i de likvide aktiver er dels bestemt af budgetterede kassehenlæggelser og kassetræk, dels af en række uforudsete eller ikke planlagte hændelser.

Kasseændringerne skal derfor ses i sammenhæng med udviklingen i kommunens økonomi generelt (finansiering af overskud/underskud), men også i sammenhæng med, at forskydninger i udgifter fra et år til et andet år har stor betydning for størrelsen af kasseændringerne.

Der skal gøres opmærksom på, at der er en sammenhæng mellem de seneste års udvikling i likviditeten og optagelsen af langfristede lån, idet man

styrker eller svækker likviditeten alt efter, hvor meget lånemulighederne udnyttes.

Likvide aktiver søges holdt på et niveau, der tilgodeser muligheden for at dække sæsonsvingninger i kommunens udgifter, samt i et rimeligt omfang uforudsete hændelser, og vil i øvrigt være stærkt påvirket af afvigelser mellem budget og regnskab i de enkelte år.

Forskydninger i likvide aktiver

Der er betydelige usikkerheder forbundet med at skønne over gennemsnitslikviditeten gennem hele budgetperioden, da den påvirkes af en række pt. ukendte faktorer, herunder tidsmæssige forskydninger i opsparing, anlægsudgifter og -indtægter, fremtidige låneadgange mm.

Gennemsnitslikviditeten opgjort efter kassekreditregelen er aktuelt (30. juni 2026) på ca. 5,2 mia. kr. - og dermed i "det grønne område", som i kommunens økonomiske politik er fastlagt til mere end 5.000 kr. pr. indbygger. Gennemsnitslikviditeten forventes at være faldende i løbet af budgetperioden, men holder sig i det "grønne område". Den vigtigste forklaring på, at der forventes et fald i gennemsnitslikviditeten, er forbrug på anlæg.

Der er samlet budgetteret med et kasseforbrug i budgetperioden 2026 til 2030 på i alt 2,1 mia. kr. (forbrug af kassebeholdningen). Med en kassebeholdning ultimo 2025 på 3,4 mia. kr. vil kassebeholdningen ultimo 2030 være på ca. 1,3 mia. kr.

Forbruget af likvide aktiver er budgetteret med udgangspunkt i kendte beslutninger og forudsætninger om fx forbrug af opsparing på de decentraliserede områder, samt disponering af budgetlagte beløb til større infrastrukturprojekter. Erfaringsmæssigt har det vist sig, at der er en overvurdering af forbruget i det korrigerede budget (aktuelt vedrørende 2026) på grund af tidsforskydninger af udgifter m.v.

Hertil kommer, at den gennemsnitlige kassebeholdning, målt som et løbende gennemsnit over de sidste 365 dage erfaringsmæssigt er større end ultimo kassebeholdningen. Disse forhold bevirker tilsammen, at kassebeholdningen forventes at have et højere niveau i hele budgetperioden, end det umiddelbart fremgår ovenfor. De rentemæssige konsekvenser af denne mere gunstige forventning til kassebeholdningen er indarbejdet i budgettet. Likviditetsudviklingen vil dog blive fuldt nøje i hele budgetperioden, og bliver afrapporteret til byrådet via løbende kvartalsoversigter.

Korrigeres der for ovenstående vil kasseforbruget i hele perioden 2026 til 2030 være ca. 1,8 mia. kr. og således en forventet kassebeholdning ultimo 2030 på ca. 1,6 mia. kr. og en forventet gennemsnitlig likviditet på ca. 3,2 mia. kr.

Økonomi- og Indenrigsministeriets krav til en positiv gennemsnitlig kassebeholdning set over løbende 365 dage vil dermed være overholdt i budgetperioden.

Lån

Nettolånoptagelsen (omfattende ældreboliger, "hvile-i-sig-selv"-området, samt det skattefinansierede område) og inkl. afdrag i perioden udgør ca. 1.978 mio. kr. (dvs. nettoafdrag) i perioden 2026-2030.

Set i relation til kommunens skattefinansierede gæld og den finansielle egenkapital er det dog udviklingen i nettolåntagningen på det skattefinansierede område, der er relevant. På det skattefinansierede område (dvs. ekskl. ældreboliger og "hvile-i-sig-selv"-områderne)

budgetteres med en nettolånoptagelse på 1.167 mio. kr. i budgetperioden 2026-2030 under ét (dvs. nettoafdrag). Det består af afdrag på i alt 1.167 mio. kr. Der er i 2026 sket en deponering på 63,6 mio. kr. via lånerammen for 2025.

Forskydninger i langfristede tilgodehavender og øvrige finansforskydninger

Nettoudgiften til forskydninger i langfristede tilgodehavender kan primært henføres til følgende forhold:

Indskud i Landsbyggefonden, der består af udlån til fonden til finansiering af almennyttigt boligbyggeri og til særstøtte til boligforeningsafdelinger med særlige vanskeligheder.

Indskuddet i Landsbyggefonden har varieret fra år til år. I 2025 og frem er det kommunale grundtilskud differentieret efter den gennemsnitlige boligstørrelse for familieboliger og vil således være mellem 8 og 12% afhængig af boligstørrelsen. Det kommunale grundtilskud for ældre- og ungdomsboliger er fastsat til 10%.

Der er budgetteret med nettoudgifter, som er et resultat af forskydninger i aktiver vedrørende fonde og legater, indtægter vedrørende beboerindskud i ældreboliger og øvrige forskydninger i kortfristet gæld.

Herudover er der budgetteret med optagelse og indfrielse af byggekreditter til ældreboliger i budgetperioden.

Ny ferielov - Funktion 8.55.73

Den 1. september 2020 trådte den nye ferielov i kraft. Loven ændrer på perioderne for optjening og afvikling af ferie. Der er i forlængelse heraf besluttet, at ferie optjent i perioden 1. september 2019 til 31. august 2020 indefrysnes i Lønmodtagernes fond for tilgodehavende feriemidler.

Midlerne bliver som hovedregel udbetalt til medarbejderen fra fonden, når vedkommende når folkepensionsalderen. Aarhus Kommune skal senest indbetale til fonden, når medarbejderen når pensionsalderen. Der er mulighed for at indbetale tidligere, hvis Aarhus Kommune ønsker det. Det er aftalt med afdelingerne, at Borgmesterens Afdeling står for indbetalingerne til fonden ud fra likviditets- og rentemæssige overvejelser. Indbetalingerne er finansieret via en reduktion af afdelingernes rammer over de næste 40 år. Rammereduktionen svarer til afdelingernes respektive gennemsnitlige forpligtelser over 40 år.

Kommunernes forpligtelse indekseres løbende. Ved regnskab 2025 var Aarhus Kommunes samlede forpligtelse til lønmodtagernes feriemidler 1.024 mio. kr.

Der kan derfor efterfølgende blive behov for at tilpasse den opgjorte forpligtelse. Eventuelle merudgifter finansieres af kassen. Modsat tilfalder eventuelle mindredgifter ligeledes kassen.